Δεῦτε τὸν Πρωτόκλητον μαθητήν,
ἐν ὕμνοις ἀσμάτων, εὐφημήσωμεν
οἱ πιστοί, τὸν τοῦ Αἰγεάτου,
τὸ θράσος καθελόντα,
καὶ τοῦ Χριστοῦ τὸ πάθος ἐκμιμησάμενον

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

Χαίροις ὁ Πρωτόκλητος μαθητὴς
χαίροις, σωφροσύνης,
καὶ ἀνδρείας στήλη λαμπρὰ
χαίροις, ὁ τοῦ πάθους,
κοινωνὸς τοῦ Κυρίου,
Ἀπόστολε, θεόπτα, Ἀνδρέα πανέντιμε.

Η ΠΑΝΗΓΥΡΙΣ ΤΩΝ ΠΑΤΡΩΝ
ΠΑΝΗΓΥΡΙΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΥΜΕΝΗΣ

Τοῦ κ. ΧΡΗΣΤΟΥ Γ. ΕΥΑΓΓΕΛΑΤΟΥ

Αἱ Πάτραι πανηγυρίζουν σήμερον τὴν ἑορτὴν τοῦ προστάτου των Ἁγίου, τοῦ πρώτου τῶν Ἀποστόλων, τοῦ μαρτυρήσαντος ἐπὶ σταυροῦ Χ, ἐν τῷ χώρῳ ὅπου ὑψοῦται ὁ μεγαλοπρεπὴς Ναός του. Υἱὸς τοῦ Ἰωνᾶ καὶ ἀδελφὸς τοῦ Σίμωνος τοῦ Πέτρου, ὁ Ἀπόστολος Ἀνδρέας, μαθητὴς τοῦ Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ, προσῆλθε πρῶτος εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστόν, ἀλιεὺς τὸ ἐπάγγελμα, ἀπὸ τὴν Βησθαϊδὰ τῆς Γαλιλαίας. Καὶ τὸν ἠκολούθησε πιστῶς μέχρι τῆς ἐν Γολγοθᾷ σταυρώσεως καὶ ἀπετέλεσεν Ἱδρυτικὸν μέλος τῆς ὑπὸ τὸν Ἰάκωβον τὸν Ἀδελφόθεον ἱδρυθείσης Ὀρθοδόξου Χριστιανικῆς Ἐκκλησίας. Καὶ μὲ τὴν δοθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Χριστοῦ ἐντολὴν εἰς τοὺς Ἀποστόλους, ὁ Ἅγιος Ἀνδρέας ἐκήρυξε τὸ Εὐαγγέλιον εἰς τὴν Σκυθίαν καὶ δι' αὐτὸ οἱ Ὀρθόδοξοι Ρῶσοι τὸν θεωροῦν προστάτην των, ὅπως καὶ εἰς τὰς παρὰ τὸν Εὔξεινον Πόντον πόλεις Ἡράκλειαν, Σινώπην καὶ Τραπεζοῦντα.

Ἀκολούθως, ὁ Ἀπόστολος ἐκήρυξεν εἰς Ἱεροσόλυμα, Βυζάντιον καί, τέλος, εἰς Πάτρας, ὅπου κατέλυσεν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Σωσσίου, τὸν ὁποῖον, βασανιζόμενον ἐκ μακρᾶς ἀσθενείας, ἐθεράπευσε. Τὴν ἐν Πάτραις διαβίωσιν τοῦ Ἀποστόλου καὶ τὸν μαρτυρικόν του θάνατον θὰ ἐκθέσουν εἰς τὰ κηρύγματά των ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Πατρῶν Κωνσταντῖνος καὶ οἱ ὑπ' αὐτοῦ ὁρισθέντες ὁμιληταί, ὁ Λυκιάρχης φίλτατος κ. Γεώργιος Π. Μπούρας εἰς ὡραῖον τευχίδιον ἀναγράφει ἐκ τοῦ «Νέου Ἑλληνομνήμονος» τὸ ἱστορικὸν τῆς κάρας, ἡμεῖς δὲ μόνον θὰ ἐπαναλάβωμεν ὅσα εἶπεν Εὐγένιος ὁ Βούλγαρις:

«Ἐδῶ, περὶ τὸ τέλος στοχαζόμενος πόσην καρποφορίαν ἔδωκεν εἰς τὸν Εὐαγγελικὸν ἀγρὸν τοῦ Πρωτοκλήτου Ἀνδρέου ἡ ἀποστολή, ἠμπορῶ νὰ ὁμιλήσω μὲ θάρρος καὶ νὰ εἴπω, χωρὶς ὑπερβολήν, ὅτι ὁ Ἀπόστολος οὗτος ἐφάνη ἀπὸ τοὺς ἄλλους ἀνώτερος. Οἱ Ἀπόστολοι εἰς τὴν ἀποστολικὴν ἀξίαν καὶ δύναμιν εἶναι χωρὶς καμμίαν διαφοράν, ἀλλ' εἰς τοὺς ἀποστολικοὺς ἀγῶνας καὶ τῶν ἀποστολικῶν ἀγώνων τοὺς κόπους ἠμπορεῖ νὰ εἶναι ἀναμφιβόλως ἄλλος ἄλλου μεγαλύτερος καὶ ἀνώτερος· καὶ ἂν ὁ Παῦλος, καυχωμενος τὴν ἐν Χριστῷ καύχησιν, ἔφθασε νὰ εἰπῇ, ὅτι «περισσότερον πάντων ἐκοπίασεν», ἐγὼ διὰ τὸν Ἀνδρέαν ἀποτολμῶ νὰ λέγω, ὅτι περισσότερον πάντων ἐκαρποφόρησεν».

Τὸ λείψανον τοῦ Ἁγίου τῷ 357 μετεκομίσθη εἰς Κωνσταντινούπολιν, τεμάχια δὲ αὐτοῦ ὑπάρχουν εἰς τὴν Μεγίστην Λαύραν τοῦ Ἁγίου Ὄρους, εἰς τὴν Σκήπην τοῦ Σεραγίου τοῦ Παντοκράτορος καὶ Ἁγίου Παντελεήμονος τοῦ Ἁγίου Ὄρους, τῆς Μονῆς τοῦ Ἁγίου Νικολάου ἐν Εὐβοίᾳ, δάκτυλον τῆς χειρὸς δωρηθέντα ὑπὸ τοῦ Ρώσου Αὐλικοῦ Ἀνδρέου Μωραβιὲφ τῷ 1847 εἰς τὸν ναὸν τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου ἐν Πάτραις καὶ τὸ πέλμα τοῦ δεξιοῦ ποδὸς ἐν τῇ Μονῇ τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου εἰς τὰ Περατᾶτα τῆς Κεφαλληνίας. Εἰς τὴν γυναικείαν αὐτὴν Μονὴν τῆς Λειβαθοῦς, κάτωθι τοῦ Κάστρου, ὅπου ἡ παλαιὰ πρωτεύουσα τῆς Κεφαλληνίας, εἰς λιτὸν προσκυνητάριον ὑπάρχει τὸ σεπτὸν αὐτὸ λείψανον. Ἡ Ἡγουμένη ὁσιωτάτη Ἀναστασία Παυλάτου καὶ ἡ συνοδεία αὐτῆς ἀφηγοῦνται τὴν παράδοσιν.

Ἀφιερώθη εἰς τὴν Μονὴν τὸν ΙΖ΄ αἰῶνα ὑπὸ τοῦ ἐξ Ἰωαννίνων Ζώτου Τσιγαρᾶ, πρωτοσπαθαρίου καὶ γαμβροῦ τοῦ Ἡγεμόνος τῆς Μολδοβλαχίας Πέτρου Βοϊβόδα καὶ τῆς συζύγου αὐτοῦ Ρωξάνης Τσιγαρᾶ, συνεπείᾳ θείας ἀποκαλύψεως, γενομένης εἰς ταύτην, μονάσασαν τὸ ὑπόλοιπον τῆς ζωῆς της εἰς τὴν Μονὴν ὑπὸ τὸ ὄνομα Ρωμήλα. Τὸ λείψαναν αὐτὸ εὑρίσκεται εἰς θελοῦδινον θήκην, κεντημένην ὑπὸ τῆς Ρωμήλας καὶ μὲ χρονολογίαν 1639. Εἰς τὴν Μονὴν αὐτήν, τὴν ὁποίαν ὡς Ὑπουργὸς Ἀποκαταστάσεως ἀνεστήλωσα ἐκ τῆς καταστροφῆς τῶν σεισμῶν τοῦ 1953, ὑπάρχουν μεγίστης ἀξίας τοιχογραφίαι καὶ εἰκόνες καὶ χιλιάδες προσκυνητῶν τιμοῦν τὸν Πρωτόκλητον.

Καί, τέλος, ἡ κάρα τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου, ἡ ὁποία τόσας περιπετείας ὑπέστη, ἐπὶ αἰῶνας παραμείνασα ἐν τῷ Ἁγίῳ Πέτρῳ τῆς Ρώμης καὶ ἐν τέλει εἰς τὸν ναὸν τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου (τοῦ ἐν τῇ κοιλάδι) τῆς Ρώμης, παρακλήσει τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Πατρῶν κ. Κωνσταντίνου, ἐπανῆλθε καὶ εὑρίσκεται εἰς τὸν ἐν Πάτραις ναὸν τοῦ Ἁγίου, ἀποφάσει τῆς Ἁγίας Ἕδρας. Τὴν ἐπαναφορὰν εἰς Πάτρας τὴν ἐπανηγύρισεν ἡ Ὀρθοδοξία καὶ τὴν ἐχαιρέτησεν ὡς πρῶτον δεῖγμα καλῆς θελήσεως τῆς Δυτικῆς Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία ἦλθεν εἰς συνάντησιν ἐπὶ τοῦ Θεοβαδίστου Ὄρους τῶν Ἐλαιῶν τῆς Ἱερουλήμ, διὰ τοῦ Πάπα Παύλου τοῦ 6ου, μετὰ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Ἀθηναγόρου καὶ τοῦ Πατριάρχου Ἱεροσολύμων Βενεδίκτου. Καὶ τῆς ἐπαναφορᾶς τῆς κάρας τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου, διὰ τὴν ὁποίαν τόσον εὐστόχως ἐνήργησεν ὁ Σεβασμιώτατος τῶν Πατρῶν, ἐπηκολούθησεν ἡ πρὸ μηνὸς μεταφορὰ τοῦ σκηνώματος τοῦ Σάββα τοῦ Ἡγιασμένου ἐκ τοῦ ναοῦ τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου τῆς Βενετίας εἰς τὴν ἐν τῇ Ἐρήμῳ τοῦ Ρουβᾶ τῆς Ἰορδανίας. Καὶ θὰ ἐπακολουθήσῃ ἡ μεταφορὰ τῶν λειψάνων τοῦ Ἁγίου Τίτου εἰς Κρήτην καὶ Ἁγίου Ἰσιδώρου εἰς Χίον, ἐξ Ἰταλίας.

Ὁ Ἅγιος Ἀνδρέας ἐτιμήθη εἰς ὅλον τὸν Χριστιανικὸν κόσμον, ἀνατολικὸν καὶ δυτικόν, μὲ ναοὺς μεγαλοπρεπεῖς, πόλεις καὶ χωρία καὶ μονὰς σπουδαιοτάτας. Ἡ σημαία τῶν Σκώτων ἔφερε τὸν Ἀπόστολον Ἀνδρέαν ἐν συμπλέγματι μετὰ τοῦ σταυροῦ, διάσημοι δὲ ἁγιογράφοι ἀπεικόνισαν τὴν ἁγίαν μορφήν του καὶ τὸν μαρτυρικὸν θάνατόν του. Τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ἐξέδιδε μέχρις ἐσχάτων — διακοπεῖσαν ὑπὸ τῆς Τουρκικῆς Κυβερνήσεως — Πατριαρχικὴν ἐφημερίδα μὲ τὸν τίτλον «Ἀπόστολος Ἀνδρέας» καὶ τὸν Ἅγιον Ἀνδρέαν ὁ Παναγιώτατος Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ. Ἀθηναγόρας ἔθεσεν ὡς σῆμα εἰς τὸν σταυρὸν τῆς χιλιετηρίδος τοῦ Ἁγίου Ὄρους καὶ εἰς τὸ Πατριαρχικὸν παράσημον, ὁ δὲ Μητροπολίτης Πατρῶν ἔκοψεν ἀναμνηστικὸν μετάλλιον τοῦ μεγάλου γεγονότος τῆς ἐπαναφορᾶς τῆς κάρας εἰς Πάτρας. Καὶ ἀποτελεῖ τοῦτο εὐλογίαν, ὅπως πλουσία θὰ εἶναι διὰ πάντας τοὺς πανηγυρίζοντας σήμερον τὴν ἑορτὴν τοῦ Πρωτοκλήτου τῶν Ἀποστόλων, ἐν πάσῃ τῇ Οἰκουμένῃ.

ΧΡΗΣΤΟΣ Γ. ΕΥΑΓΓΕΛΑΤΟΣ

Ἡ παρουσία Του καὶ τὸ νόημα τῆς Ζωῆς

Τοῦ κ. ΔΗΜ. Ν. ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΥ

Εἰς πλαιοτέραν ἐπιφυλλίδα, δημοσιευθεῖσαν πρὸ διετίας ἀκριβῶς («Πελοπόννησος» 30-11-63) μὲ θέμα: «Ὁ Ἀπόστολος Ἀνδρέας καὶ ἡ πόλις τῶν Πατρῶν», ἐγράφομεν, μεταξὺ ἄλλων, καὶ τὰ ἑξῆς: «Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία, ὅτι αἴτημα ὅλων τῶν κατοίκων τῆς πόλεως εἶναι ἡ παρουσία τοῦ Πρωτοκλήτου καὶ τοῦ Μάρτυρος Ἀνδρέου νὰ γίνῃ ζωντανωτέρα εἰς τὰς ἡμέρας μας». Εἰς δὲ τὸ ἄρθρον μας τῆς 25 Σεπτεμβρίου τοῦ 1964 «Σταθμὸς ἱστορικὸς καὶ πνευματικὸς» ἐπὶ τῇ ἐπιστροφῇ τῆς Ἁγίας Κάρας, ἐγράφομεν ὅτι «ἡ ἐγκαινιαζομένη νέα πνευματικὴ πραγματικότης εἰς τὴν πόλιν μας μὲ τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ θησαυροῦ τοῦ τιμίου λειψάνου, δὲν ἔχει προηγούμενον». Ἑπομένως, τὴν σημερινὴν ἐπέτειον τῆς ἑορτῆς, δικαιολογημένη εἶναι ἡ συγκίνησις ποὺ δοκιμάζομεν ὅλοι. Πρόκειται περὶ τοῦ Πρωτοκλήτου, τοῦ πρώτου μαθητοῦ τοῦ Θεανθρώπου. Καί, φυσικά, τοῦ τετριμμένου τὴν ἐντύπωσιν καὶ μιᾶς κοινοτυπίας τὴν θέσιν ἴσως φανῇ ὅτι θὰ δώσῃ ἡ διατύπωσις τῶν γραμμῶν αὐτῶν. Ὅμως, ἡ σκέψις καὶ τὸ συναίσθημα, ὁ στοχασμὸς καὶ ἡ ψυχὴ εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ τιμωμένου Ἀποστόλου, ὑποβοηθοῦνται νὰ νιώσουν τὸ μεγαλεῖον τοῦ Ἀποστολικοῦ ἤθους. **Ἡ ψυχὴ τῶν Πατρέων** καὶ γενικώτερα τῶν Χριστιανῶν. ὅταν ἐμβαθύνῃ εἰς τὰ γνωρίσματα τῆς φυσιογνωμίας τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου, ἀπορροφᾶται ἀπὸ τὴν λάμψιν, δοκιμάζει χαρὰν καὶ ἀνακτᾶ τὴν ἐσωτερικήν της αὐτοδυναμίαν. Ὁ παλμός, τὸ σκίρτημα, ἀκόμη ἡ μεταρσίωσίς της συνθέτουν τὴν ποιότητα τοῦ ἑορτασμοῦ καὶ τὴν ψυχικὴν κατάστασιν τῶν Χριστιανῶν.

Ἀπὸ τὸν Ἀρχηγὸν τῆς Ζωῆς ἐκλήθη πρῶτος διὰ νὰ εἰσδεχθῇ τὸ οὐράνιον μάνα. Τοῦ πρωτοκλήτου αὐτοῦ ἡ παρουσία σήμερον εἰς τὴν πόλιν μας καὶ εἰς τὴν Χριστιανωσύνην προσδιορίζει τὴν λαμπρότητα καὶ τὴν ποιότητα τοῦ ἑορτασμοῦ. Ἀνανεώνει τὸ νόημα τῆς ζωῆς μας. Χωρὶς διανοητικὸν ὁπλισμόν, χωρὶς ἐπιστημονικὴν σταδιοδρομίαν, χωρὶς τὴν δύναμιν πολιτικοῦ ἡγέτου, χωρὶς τὴν δόξαν τοῦ ἀξιωματούχου, ὁ ἄσημος ἐκεῖνος καὶ ἀπέριττος ψαρᾶς ἐκήρυξε καὶ ἐδίδαξε εἰς διάφορα μέρη καὶ εἰς τὴν πόλιν τῶν Πατρῶν. Μὲ τὴν ἁπλότητα, τὴν ἁγιωσύνην, τὴν ἐμπνευσιν τῆς Θείας Χάριτος ἔφθασεν ἐδῶ καὶ ἐμαρτύρησεν. Ἔδωκε τὸν ἑαυτόν του προσφορὰν θυσίας, ποὺ κατεχωρήθη εἰς τὴν ἀθανασίαν. Ἡ ἀφοσίωσις πρὸς τὸν Ἀρχηγόν του καὶ ἀκαταγώνιστον ἡγέτην τοῦ Κόσμου, ἀγάπη καὶ αὐταπάρνησις, ἦθος γενναῖον καὶ ἀποστολικόν, εἶναι τὰ μεγάλα γνωρίσματα - προσόντα του.

Ἡ παρουσία σήμερον τοῦ Ἀποστόλου ἀνανεώνει τὸ νόημα τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου. Ἐπισημαίνει τὴν ἀνάγκην ὑπάρξεως ἀνωτέρου καὶ ὑψηλοῦ νοήματος. Αὐτὴ εἶναι ἡ οὐσιαστικὴ προσφορά του. Διότι ἐπιβεβαιώνεται καὶ σήμερα, ὅπως καὶ πάντοτε, ὅτι ἡ ζωὴ χωρὶς πίστιν θερμὴν γίνεται ἀνουσία. Ἡ μορφὴ τοῦ Πρωτοκλήτου ἀντιπροσωπεύει τὰς μεγάλας ἀξίας καὶ τὸ ἀποστολικὸν ἦθος, ποὺ πρέπει νὰ διακρίνῃ κάθε ἄνθρωπον. Διότι εἰς τοὺς καιροὺς μας ἐπιχειρεῖται κατάλυσις τῶν ἀξιῶν καὶ τῶν θεσμῶν ἀπὸ ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι φύσει καὶ θέσει ἔχουν ἐνταχθῆ ὡς θεματοφύλακες καὶ προασπισταί. Ὁ Ἅγιος Ἀνδρέας, μὲ τὴν δρᾶσιν του, τὴν συμπεριφοράν του, τὸ ἦθος του, τὴν ἀγάπην του, τὴν ἁπλότητα, τὸ παράδειγμα, τὴν πίστιν του τὴν θυσίαν του προσφέρει τὸ νόημα τῆς ζωῆς τοῦ κάθε ἀνθρώπου ὁποιασδήποτε κοινωνικῆς τάξεως. Δίδει ἡ μνήμη καὶ παρέχει οὐσιαστικὴν ἑρμηνείαν πῶς πρέπει νὰ ρυθμίζῃ τὴν πολιτείαν του ὁ καθείς.

Εἶχεν ἀντιληφθῆ ὁ τιμώμενος Ἅγιος, ὅτι ἡ ἀλήθεια, ἡ δικαιοσύνη καὶ ἡ ἀγάπη εἶναι δυναμικὰ στοιχεῖα· καὶ ἀξίζουν ὡς πρόγραμμα ζωῆς, ὅταν θεμελιώνονται εἰς τὸν Θεόν. Σήμερα γενικὰ ὁ κόσμος ἔχει περιέλθει εἰς μίαν ἀποθάρρυνσιν. Κυριαρχοῦν εἰς τὴν ζωὴν τοῦ ἀνθρώπου κατὰ πλειονότητα ἡ ἐπιδίωξις καὶ ἡ προσπάθεια νὰ δημιουργήσῃ ἕνα ἰδικόν του βασίλειον μὲ ἰδικούς του ὅρους καὶ ἀρχάς, χωρὶς νὰ ἠμπορῇ νὰ ἀποκτᾷ νόημα ἡ ἐργασί του, ἐφ' ὅσον τὸν διακρίνει νοοτροπία ἐπαναστατική, ἐναντι ἀθανάτων ἀρχῶν. Εἶναι ἀλήθεια, ὅτι ἡ ὕπαρξις νοήματος ἐξυψώνει καὶ ἀγλαΐζει τὴν ζωὴν ἑπάνω ἀπὸ τὴν καθημερινότητα. Διότι ἐκεῖνος ποὺ ζῇ μὲ νόημα καὶ ἡ συμπεριφορά του παρέχει πλήρη τὴν ἐομηνείαν τῆς ζωῆς του, δὲν νομίζει ὅτι ζῇ συμπτωματικά. Γνωρίζει τί ζητεῖ, τί θέλει. Ἐργάζεται καὶ ἔχει συναίσθησι τῆς ἐργασίας του. Ὁ Κύριος ἔμπλεως ἀπὸ τὸ μεγάλο καὶ βαθὺ νόημα τῆς ζωῆς του, ἔλεγεν: «Ἐμὲ δεῖ ἐργάζεσθαι τὰ ἔργα τοῦ Πέμψαντός με ἕως ἡμέρα ἐστί». Ὁ Ἅγιος Ἀνδρέας, ὁ Πολιοῦχος αὐτὸ ἔκαμε. Τὸν σκοπὸν αὐτὸν ἐπετέλεσε μὲ ζῆλον καὶ θέρμην μέχρι τῆς ὥρας τοῦ μαρτυρίου του.

Χαμένοι σήμερα μέσα εἰς ἕνα κόσμον, μὲ διαρκεῖς μεταβολάς, μεταπτώσεις καὶ διαφοροποιήσεις, θαμπωμένοι ἴσως ἀπὸ ἐκπληκτικὰ ἐπιτεύγματα εἰς ὅλους τοὺς τομεῖς, εὑρισκόμεθα εἰς ἀδυναμίαν νὰ ξεχωρίσωμεν τὸ τί ζητοῦμεν, νὰ διακρίνωμεν τὸ οὐσιῶδες ἀπὸ τὸ ἐπουσιῶδες, νὰ ἑνοήσωμεν τί εἶναι τὸ φθαρτὸν καὶ τί τὸ ἄφθαρτον, τὸ πρόσκαιρον καὶ τὸ αἰώνιον. Ἡ ἀκτινοβολία τῆς ζωῆς τοῦ Ἀποστόλου καὶ τοῦ μαρτυρίου του δίδει, ἀνοίγει ἀληθινὴν πορείαν καὶ καταυγάζει μὲ μειλίχιον φῶς τὴν καρδίαν μας. Εἶναι, φυσικά, δύσκολος ὁ δρόμος αὐτός, ὁ ὁποῖος καθοδηγεῖ εἰς τὸ ἀληθινὸν νόημα τῆς ζωῆς καὶ τῆς πληρότητος. Ἐνσαρκώνεται ὅμως εἰς τὴν ἀθάνατον παρουσίαν Ἐκείνου, ποὺ εἶπεν: «Ἐγὼ εἰμὶ ἡ Ὁδός, ἡ Ἀλήθεια καὶ ἡ Ζωή». Καὶ γίνεται ἀκόμη πιὸ σαφὴς ἡ ζωὴ αὐτὴ ἡ φωτισμένη, πιὸ ὑπεύθυνος κοντὰ εἰς τὴν μορφὴν τοῦ ἠρέμου, τοῦ ἁπλοῦ καὶ ἠρωϊκοῦ Πρωτοκλήτου, διότι ἐβίωσε τὸ πράγματι ἀποστολικὸν ἦθος, ὡς ἀγρύπνια ἀνίκητος, ἡ ὁποία κρατεῖ ὄρθιον τὸν ἄνθρωπον εἰς τὰς ἐπάλξεις τοῦ ἀγῶνος τῆς ψυχῆς. Εἶναι ἡρωϊσμός, ποὺ φανερώνεται ὡς ἀπόφασις πρὸς τὰ ὑψηλά, ὡς ἀσυμβίβαστος πρὸς κάθε ἐκεχειρίαν, ὡς ἀληθινὸν νόημα ζωῆς.

Δ. Ν. ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΠΟΛΙΟΥΧΟΣ ΜΑΣ
ΑΝΔΡΕΑΣ Ο ΠΡΩΤΟΚΛΗΤΟΣ

Τοῦ κ. ΑΓΓΕΛΟΥ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗ, Β. Γυμνασιάρχου

Αὐτοὺς τοὺς ψαράδες — γράφει ὁ Ἰταλὸς σοφὸς Ἰζοβάννι Παπίνι — ποὺ θὰ πέθαιναν στὴν ἀφάνεια τῆς Καπερναούμ, χωρὶς κανείς, οὔτε κἂν οἱ γείτονοι των, νὰ τὸ καταλάβουν, ὁ Ἰησοῦς ἔκαμε ἁγίους, ποὺ οἱ ἄνθρωποι ἀκόμη καὶ σήμερα θυμοῦνται καὶ παρακαλοῦν. Ἕνας παμμέγιστος εἶναι δημιουργὸς μεγάλων. Ἀπὸ ἕνα νυσταγμένο λαὸ βγάζει τοὺς ξυπνητές, ἀπὸ ἕνα λαὸ μαλθακὸ τοὺς πολεμιστές, ἀπὸ ἕνα λαὸ ἀμαθὴ τοὺς δασκάλους. Σ' ὅλες τὶς ἐποχὲς ὑψώνονται φωτιές, ἂν ὑπάρχῃ τὸ χέρι, ποὺ ξέρει νὰ τὶς ἀνάψῃ. Ἂν παρουσιασθῇ ἕνας Δαυΐδ, βρίσκει ἀμέσως τοὺς Γκιμπορίμ του, ἕνας Ἀγαμέμνονας τοὺς ἥρωές του, ἕνας Ἀρθοῦρος τοὺς λόρδους του, ἕνας Καρλομάγνος τοὺς Παλαδίνους του, ἕνας Ναπολέων τοὺς στρατάρχες του. Κι' ὁ Ἰησοῦς βρῆκε μέσα στὸ φτωχόκοσμο τῆς Γαλιλαίας τοὺς ἀποστόλους Του.

Ἀλήθεια, ἕνας φτωχὸς ψαρᾶς ἀπὸ τὴ Βησθαϊδὰ τῆς Γαλιλαίας ἀξιώνεται νὰ γίνῃ ὁ πρῶτος στὴ σειρὰ ἀκόλουθος τοῦ Μεγάλου Ψαρᾶ τῶν καρδιῶν μας.

Μαζὶ μὲ τὸν μεγαλύτερον ἀδελφόν του Πέτρον, ἐψάρευαν στὴ λίμνη τῆς Τιβεριάδος καὶ εἰργάζοντο συνεταιρικὰ μὲ τὸ ἄλλο ἐκεῖνο ζεύγος τῶν ἀδελφῶν, τὸν Ἰάκωβο καὶ τὸν Ἰωάννη. Ἡ ἱερὴ φλόγα ποὺ ἔκαιγε στὴν ψυχὴ τοῦ Ἀνδρέα, γιὰ μιὰ ζωὴ πιὸ ἄξια καὶ χαρούμενη, τὸν ἔκαμε ἀνήσυχον γιὰ κάθε τι, ποὺ εἶχε σχέσι μὲ τὸν ἀναμενόμενο Μεσσία. Μόλις, λοιπόν, ἀντήχησε τὸ κήρυγμα τοῦ Προδρόμου στὶς ὄχθες τοῦ Ἰορδάνη, ἔτρεξε ἀπὸ τοὺς πρώτους, μαζὶ μὲ τὸν Ἰωάννη, ν' ἀκούσῃ τὸν φλογερὸ Ἐρημίτη. Προσκολλήθηκε ἀμέσως, μὲ τὸν σύντροφό του, στὴ μικρὴ ὁμάδα τῶν μαθητῶν τοῦ Βαπτιστῆ... Ὁ Μεσσίας, «ὃν ἔγραψε Μωϋσῆς ἐν τῷ Νόμῳ καὶ οἱ Προφῆται», εἶχεν ἔλθει. Μιὰ νέα ζωή, ὄχι μόνο γιὰ τοὺς Ἰουδαίους, ἀλλὰ γιὰ ὅλον τὸν κόσμο, ἄρχιζε...

Καὶ νά, μιὰ μέρα, ὕστερα ἀπὸ τὸ Βαπτιστή Του, περνᾶ ὁ Κύριος μπροστὰ ἀπὸ τὸν Πρόδρομόν Του. «Ἴδε ὁ Ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ», βροντοφωνεῖ ὁ Βαπτιστής. «Καὶ ἤκουσαν αὐτοῦ λαλοῦντος — ὁ Ἀνδρέας καὶ ὁ Ἰωάννης — καὶ ἠκολούθησαν τῷ Ἰησοῦ...». Ἡ προσωπικότης τοῦ Μεσσίου, σὰν δυνατὸς μαγνήτης τοὺς τραβᾷ. Οἱ διψασμένες ψυχές τους τρέχουν πίσω ἀπὸ τὸν Ραββί, γιὰ νὰ τοὺς δώσῃ τὸ «ὕδωρ τὸ ζῶν». Καὶ ὁ Μεγάλος Καρδιογνώστης ἀκούει τὰ βιαστικὰ βήματά τους. Βραδύνει λίγο τὸ βῆμα Του καὶ κυττάζει πίσω Του. Σταματᾷ τότε καὶ στέκεται μπροστά τους: «Τί ζητεῖτε;» τοὺς λέει. Τί ζητοῦν; Μὰ μποροῦν νὰ Τοῦ εἰποῦν, γιὰ μιὰ στιγμή, ἐκεῖνο ποὺ πλημμυρίζει τὶς καρδιές τους; Θέλουν ὥρα πολλή, ἡσυχία, μοναξιά, γιὰ νὰ Τοῦ ἐξιστορήσουν ὅλους τοὺς πόθους καὶ τὰ μυστικὰ σκιρτήματα τῆς ψυχῆς τους. Γι' αὐτὸ ρωτοῦν: «Ραββί, ποῦ μένεις;».

Καὶ τοὺς προσκαλεῖ ὁ Κύριος ἐκεῖ ποὺ ἔμενε καὶ τοὺς χαρίζει ὁλόκληρη τὴν ἡμέρα. Συζητοῦν μέχρι τὸ δειλινό... γιὰ ἕναν καινούργιο κόσμο ἐλευθερίας, καλωσύνης καὶ... θυσίας. Ἡ ἀκατανίκητη γλυκύτητα τῆς προσωπικότητός Του εἶχε αἰχμαλωτίσει τὴν καρδιά τους. Ἡ γοητεία τῆς δυνάμεώς Του τοὺς ἔπεισε, πὼς Αὐτὸς καὶ κανεὶς ἄλλος δὲν ἦταν ὁ Μεσσίας.

Καὶ τώρα, μὲ πολλὴ χαρά, πρῶτος ὁ Ἀνδρέας, χωρὶς νὰ χάσῃ καιρό, τρέχει πρὸς τὸν μεγαλύτερον ἀδελφόν του, τὸν Πέτρον. Καὶ μεταγγίζοντας ὅλη τὴ φλόγα τοῦ ἐνθουσιασμοῦ του, ἀναγγέλλει πρὸς αὐτόν: «Εὑρήκαμεν τὸν Μεσσίαν». Εἶναι τόσο δυνατὸ τὸ ἐσωτερικὸ σκίρτημα καὶ ἡ ἀγαλλίαση, ποὺ αἰσθάνεται ὁ Ἀνδρέας, ὥστε δὲν θέλει οὔτε στιγμὴ νὰ χάσῃ ὁ ἀδελφός του, γιὰ νὰ γνωρίσῃ τὸν Λυτρωτήν. «Καὶ ἤγαγεν αὐτὸν πρὸς τὸν Ἰησοῦν». Τὴν ἴδια μέρα, δηλαδή, ὅταν εἶχε σκοτεινιάσει πλέον, ὁδηγεῖ ὁ Πρωτόκλητος τὸν ἀδελφόν του πρὸς τὸν Χριστόν...

Τὴν πρώτην αὐτὴν τριάδα τῶν μαθητῶν τοῦ Χριστοῦ συμπληρώνουν τὴν ἑπομένη ἄλλοι τρεῖς. Ὁ Ἰάκωβος, ἀδελφὸς τοῦ Ἰωάννου, ὁ Φίλιππος καὶ ὁ Ναθαναήλ. Τὸ ἐπιτελεῖον τοῦ Οὐρανίου Βασιλέως συμπληρώνεται σιγὰ - σιγά. Οἱ ὑπόλοιποι μαθηταὶ θὰ προσκληθοῦν ἀρκετὰ ἀργότερα. Γιατί ὁ Κύριος δὲν ἤθελε τὴ βιαστικὴ μεταστροφὴ καὶ τὸν εὔκολο ἐνθουσιασμὸ τῶν Ἀποστόλων του. Ἤθελε, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν καλή τους πίστη, καὶ τὴν συγκατάθεσί τους ὕστερα ἀπὸ ὥριμη σκέψη· γιατί στὸ ἔργο ποὺ ἐλογάριαζε νὰ τοὺς ἐλκύσῃ, ἔπρεπε κανεὶς νὰ ἔχῃ πεποίθησι τόσο ἀτσαλένια — ὅσο καὶ ἐνθουσιασμὸ — ὥστε νὰ μπορέσῃ νὰ ἐγκαταλείψῃ καὶ σπίτι καὶ οἰκογένεια, ν' ἀρνηθῇ καὶ τὴ ζωή του ἀκόμα, γιὰ νὰ ἀκολουθήσῃ τὰ βήματά Του. Αὐτὸς εἶναι ἴσως ὁ λόγος, ποὺ ὁ Κύριος, ὕστερα ἀπὸ μιὰ περιοδεία δέκα μηνῶν περίπου μαζί τους, ἄφησε τοὺς πρώτους μαθητές Του νὰ ἐπανέλθουν στὰ σύνεργα τῆς ψαρικῆς καὶ νὰ σκεφθοῦν καλύτερα. Καὶ ὅταν εἶδε — σὰν καρδιογνώστης — ὅτι ἦσαν ὥριμοι πιὰ γιὰ τὸ ἀποστολικὸν ἔργον, τοὺς ἐκάλεσεν ὁριστικά: «Δεῦτε ὀπίσω μου καὶ ποιήσω ὑμᾶς ἁλιεῖς ἀνθρώπων», εἶπε τότε στὸν Ἀνδρέαν καὶ Πέτρον, ὅταν θαυματουργικὰ γέμισε τὶς βάρες τους μὲ τὸν ἀσημένιο πλοῦτο. «Οἱ δὲ εὐθέως ἀφέντες τὰ δίκτυα, ἠκολούθησαν αὐτῷ».

Ἡ ἱστορία τοῦ Ἀποστόλου Ἀνδρέου συνεχίζεται κατόπιν ὁμαλὰ κοντὰ στὸν θεῖον Διδάσκαλον. Δὲν εἶχε βέβαια ὁ Ἀνδρέας τὴν ἱκανότητα καὶ τὸ ἀστραφτερὸ πνεῦμα τοῦ ἀδελφοῦ του Πέτρου, ἀλλὰ τὸ θάρρος του πρὸς τὸν Ἰησοῦν καὶ ἡ διορατικότητά του, γιὰ πνευματικὰ ζητήματα, ξεπερνοῦσε τὶς ἱκανότητες ἄλλων ἀποστόλων.

Ἔτσι, κάποτε, ὅταν Ἕλληνες προσκυνηταὶ ἔφθασαν στὰ Ἱεροσόλυμα καὶ παρεκάλεσαν τὸν Φίλιππον: «Κύριε, θέλομεν τὸν Ἰησοῦν ἰδεῖν», ὁ Φίλιππος, μὴ μπορώντας ἀπ' εὐθείας νὰ τοὺς παρουσιάσῃ στὸν Κύριον, ζήτησε τὴν παρέμβασιν τοῦ Ἀνδρέου. Κι' ὁ Ἀνδρέας, ποὺ ἔβλεπε πιὸ μακρὰ ἀπὸ τὸν Φίλιππο, παρουσίασε ἀμέσως τοὺς Ἕλληνας στὸν Ἰησοῦν. Καὶ ἱκανοποιήθηκε πολύ, ἀσφαλῶς, ὅταν ἄκουσε ἀπὸ τὸ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 4ην ΣΕΛΙΔΑ

ΓΙΑ ΚΑΛΩΣΟΡΙΣΜΑ